

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

II. Quid, & quotuplex sit Indulgentia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Quomodo
dispensatur?

9. Resp. I. Considerando Theſaurum Eccleſiæ, prout
constat ex meritis Chriſti, ſic ipſe diſpensatur, nobiſque applica-
tur varijs modis, videlicet per Sacramenta, per Miſſæ Sacrifici-
um, perque alia pia opera Fidelium, ipſaſque Indulgentias. Ra-
tio eſt: quia quotieſcunque aliqua culpa, vel poena nobis remit-
titur, aut aliquod gratiæ auxilium præſtatur, ſemper Theſaurus
meritorum Chriſti nobis applicatur, & diſtribuitur; eò quòd
huiusmodi beneficia nobis non conferantur, niſi intuitu atque
virtute meritorum & Paſſionis Chriſti.

Præſertim,
ut includit
ſatisfactio-
nes Sancto-
rum?

10. Resp. II. Spectando Theſaurum Eccleſiæ, prout non
ſolum ex meritis Chriſti, ſed etiam ex ſatisfactionibus Sancto-
rum conſtare intelligitur, ſic ipſe duntaxat per Indulgentias di-
ſpensatur. Ita Suarez *part. 3. tom. 4. diſp. 51. ſect. 4.* & Maltrius
diſp. 23. Theol. Mor. num. 9. cum communi. Ratio eſt: quia Sacra-
menta, Miſſæque Sacrificium habent ſuam dignitatem, atque va-
lorem ex opere operato, duntaxat ex meritis & Paſſione Chriſti,
qui ſolus, utpote Redemptor noſter, promeruit nobis facultatem,
per bona opera conſequendi gratiam vitæque æternam; ac pro-
inde per hæc nobis non applicantur merita ſive ſatisfactiones San-
ctorum, benè tamen per Indulgentias. Et de his loquendo, ſic

Q U Æ S T I O II.

Quid, & quotuplex ſit Indulgentia?

Indulgen-
tia, quid?

11. **C**ONCL. I. *Indulgentia*, quantum ad proſiſitum, eſt Re-
miſſio poenæ temporalis, peccatis actualibus, quoad cul-
pam jam remiſſis, coram Deo adhuc debita, ab habente
potestatem facta per applicationem ſufficientis & condigna ſolu-
tionis ex communi Theſauro Eccleſiæ. Hæc definitio in re eſt
communis Theologorum, & patebit ex declaratione ipſius.

Hæ non tol-
lunt culpã,
ſed poenam
peccatorũ.

12. Dicitur, *remiſſio poenæ temporalis*. Quia Indulgentiæ non
valent ad remiſſionem culpæ, neque mortalis, neque venialis; ſed
ſolum ad remiſſionem poenæ temporalis, quæ poſt culpam jam
remiſſam non raro reſtat luenda, prout omnes Theologi ſententur.
Accedit ratio: quia peccatum mortale non poteſt tolli, niſi per
infuſionem gratiæ ſanctificantis; hæc autem non confertur per
Indulgentias, ſed ſolum per Sacramenta, in re, vel voto ritè
ſuſcepta. Et quamvis peccata venialia multis remedijs expiari
poſſint, ut docet Concilium Trid. *ſeſſ. 14. cap. 5.* nihilominus ipſa
quo-

quoad culpam non dimittuntur per Indulgentias: nam hæc sup-
plent locum satisfactionis, peragenda post culpam jam remis-
sam; & consequenter hanc non remittunt, sed virtute boni mo-
dis interioris, aut recepti Sacramenti prius jam ablatam sup-
ponunt.

13. Unde Indulgentiæ valent duntaxat ad tollendam, per
modum condignæ solutionis, poenam peccatis quoad culpam
jam remissis non raro adhuc debitam, seu restantem: ac proinde
effectus earum solummodò est, tollere poenam peccatis debi-
tam per applicationem sufficientis solutionis ex Thesaurò Eccle-
siæ (a) non verò ipsammet culpam peccatorum. Ceteræ par-
ticularæ datæ definitionis patebunt ex dicendis in progressu.

14. CONCL. II. Indulgentiarum variæ sunt divisiones. Ita
communis, idque patet inductione. Inprimis enim indulgentiæ
quoad quantitatem poenæ, quæ remittitur, dividuntur in ple-
narias, & non plenarias. *Indulgentiæ plenariæ*, seu totales sunt, qui-
bus remittitur tota poena temporalis, peccatis quoad culpam
jam remissis debita.

15. Ubi sciendum, quòd aliqui distinguant inter Indulgen-
tiam plenam, pleniorè, & plenissimam: cujus distinctionis fun-
damentum desumunt ex *Extravag. Antiquorum. de Pœnit. & remiss.*
ubi Pontifex pro Anno Jubilæi non solum plenam, & pleniorè, imò
plenissimam omnium concedit veniam peccatorum. Sed reverà quoad
effectum remissionis poenæ temporalis, nullum inter eas appa-
ret discrimen; cum non solum Indulgentia plenissima, sed etiam
plenior, & plena, in ritè dispositis conferat omnium veniam pec-
catorum, sive poenarum pro peccatis quoad culpam prius re-
missis debitarum. Neque per illum loquendi modum Pontifex
aliud intendit, quàm concedere *Indulgentiam ad eò plenam, prout Cla-
vium potestas se extendit*; sicuti Papam interpretatum fuisse in Con-
sistorio, testatur Glossa ibidem, *v. Plenissimam.*

16. Nihilominus quoad specialia privilegia, & annexas fa-
cultates, potest cum Marchantio *Tom. 3. Tribunalis. tract. 5. tit. 2.*
q. 3. Mastrio cit. disp. 21. num. 21. & quibusdam alijs, sequens inter
dictas Indulgentias notari discrimen: ut *Indulgentia* dicatur ple-
na seu plenaria, quando tota poena, post culpam adhuc in Foro seu
iudicio Dei debita, per applicationem Thesauri Ecclesiæ remit-
titur. *Plenior*, quando potestas extraordinaria absolvendi à Ca-
sibus reservatis superadditur. *Plenissima*, quando ultra hæc etiam
dispensationes in Votis, & huiusmodi vinculis conceduntur:

Eeeee 2.

pro-

Earum ef-
fectus.

(a) *Modo
uberius
declaran-
do n. 38.*

41. & 42.

Indulgen-
tiarum di-
visio.

Plenariæ,
seu totales,

quid?

Indulgen-
tia plena,

plenior, &

plenissima,

non diffe-
runt quoad

remissionè
poenæ?

Benè tamem
quoad ali-
quas facult-
tates.

prout fieri solet in Jubilæo (de quo procedit cit. Extravag. *Antiquorum*) ac Indulgentijs in forma Jubilæi datis.

Indulgentia non plenaria, seu partialis, quæ?

17. Porro *Indulgentia non plenaria*, seu partialis dicuntur illæ, quæ solum sunt remissivæ partis pœnæ temporalis, peccatis quoad culpam jam remissis debitæ: ut sunt Indulgentiæ certorum annorum, aut dierum; item Indulgentiæ illæ, quæ dicuntur *Quadragesima, Septenna, Carena*; aut quando remittitur tertia, vel quarta pars peccatorum.

Indulgentia certorum annorum,

18. Quod si quæras, quid intelligatur per Indulgentias mille, vel centum annorum, aut dierum, item per *Quadragesimam, &c.* Resp. I. Sensus hujusmodi Indulgentiarum non est, quod totidem dies, vel anni pœnæ Purgatorij remittantur; cum dentur Indulgentiæ nonnullæ decem millium annorum, nec tamen verisimile sit, Purgatorium, quod post diem extremi Judicij mox cessabit, adhuc decem millibus annorum duraturum. Unde

Aut dierum, quomodo intelligenda?

19. Resp. II. Sensus illius locutionis, ac hujusmodi Indulgentiarum est, quod per talis Indulgentiæ collationem tanta pœna cuiquam remittatur, quanta remitteretur virtute illius pœnitentiæ, quæ secundum formam Juris, & consuetudinem Ecclesiæ olim statuebatur, si ipsa tot diebus vel annis in hoc Mundo perageretur. Quæ verò, & quanta ea sit, optimè novit, ac determinavit Dominus Deus. Et conformiter dicitis.

Quadragesima, seu Quaragesima, Septenna, &

20. Resp. III. *Quadragesima, seu Quaragesima*, est Indulgentia quadraginta dierum; id est, relaxatio tantæ pœnæ, quanta fuisset redempta per pœnitentiam quadraginta dierum, olim ab Ecclesia pro certis peccatis statutam. Porro *Septenna*, est Indulgentia septem annorum; seu relaxatio tantæ pœnæ, quanta fuisset remissa ob pœnitentiam septem annorum. *Carena* verò, est Indulgentia utramque prædictam complectens: ita, ut sit remissio tantæ pœnæ, quanta fuisset redempta per pœnitentiam quadraginta dierum in pane & aqua peractam, & per aliam pœnitentiam septem annorum subsequenter. Tannerus tom. 4. disp. 6. dubit. 8. n. 99. & alij magis communiter.

Carena, quid?

Hæc malè negliguntur.

21. Quia igitur ejusmodi pœnitentiæ, olim ab Apostolis, sacrisque Canonibus sancitæ, admodum graves extiterunt, per quas proinde multum expiari poterat de pœna temporali peccatis debita: hinc meritò Gobat tract. 2. *Quinarij, cap. 3. num. 286.* observat, eos pessimè sibi consulere, qui ad solas Indulgentias plenarias attendunt, neglectis dierum vel annorum indulgen-

gentijs, quas tamen sæpissimè sive pro se, sive etiam pro Defunctis intra modicum temporis spatium lucrari possent.

22. CONCL. III. Ulterius Indulgentia ratione subiecti, cui Indulgentia conceditur, dividitur in personalem, localem & realem. *Indulgentia personalis est, quæ directè conceditur alicui personæ determinatæ, vel toti Religioni, aut Communitati: quales plures concessæ sunt Religiosis, & varijs Confraternitatibus.*

23. *Indulgentia localis est, quæ alicui pio loco conceditur ad ejus devotionem augendam, in ordine ad personas in tali loco orantes, aut alia præscripta opera ibidem peragentes: quales sunt illæ, quæ conceduntur devotè visitantibus hanc vel illam Ecclesiam, ibique orantibus. Et hujusmodi Indulgentiæ dicuntur locales, non quòd ipsi loco secundum se concedantur (solum enim homo est capax Indulgentiarum, non verò Ecclesia materialis, utpote quæ est res inanimata) sed quia Fidelibus in tali loco devotè orantibus concedantur.*

24. *Indulgentia realis est, quæ conceditur rebus mobilibus, utputà Granis, Numismatibus, Imaginibus, Rosarijs, aut hujusmodi, in ordine ad homines. Et hæc Indulgentia pari passu ambulat cum locali, dempto eo, quòd localis Indulgentia loco, sive devotè ipsum visitantibus; realis autem rei mobili, sive eam devotè penes se habentibus, atque opera ad Indulgentiæ consecutionem præscripta peragentibus, concedatur.*

QUÆSTIO III.

De Potestate concedendi Indulgentias, & Conditionibus ad earum valorem requisitis.

25. CONCL. I. Datur in Ecclesia potestas divinitus collata D. Petro, ejusque legitimis Successoribus, concedendi Indulgentias, & per earum concessionem dispensandi Thesaurum Ecclesiæ. Ita certa omnium Catholicorum, estque de Fide; & patet tum ex cit. Extravag. *Unigenitus* tum ex Concilio Trident. Sess. 25. in Decreto de Indulgentijs, ubi sic loquitur: *Cum potestas conferendi Indulgentias à Christo Ecclesia concessa sit: atque hujusmodi potestate divinitus sibi traditâ, antiquissimis etiam temporibus illa usa fuerit: Sacrosancta Synodus Indulgentiarum usum Christiano populo maxime salutarem, & Sacrorum Conciliorum auctoritate probatum,*

Ecce 3

tum,